

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 10Cb/32/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1409200303
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Šiffalovičová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2012:1409200303.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV samosudkyňou JUDr. Danou Šiffalovičovou v právnej veci žalobcu: I.. T. P., M.. XX.XX.XXXX, Q. XX, XXX XX Q., štátna príslušnosť SR, zastúpený Dr. Pavol Erben, advokát, Nám. SNP 22, 811 01 Bratislava, proti žalovanému: I. U., M.. XX.XX.XXXX, Q. X, XXX XX Q., štátna príslušnosť SR, zastúpený JUDr. Mario Bednárík, Jahodová 7, 831 01 Bratislava, o uloženie povinnosti žalovanému uzavrieť so žalobcom zmluvu o prevode obchodného podielu takto

rozhodol:

Žaloba sa z a m i e t a.

Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.01.2009 domáhal, aby súd v zmysle § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka uložil žalovanému povinnosť ponúknuť žalobcovi na kúpu obchodný podiel v spoločnosti STEAMEX spol. s r.o. nadobudnutý žalovaným na základe zmluvy s J. B. za sumu rovnajúcu sa nominálnej hodnote vkladu žalovaného do základného imania spoločnosti v čase prevodu obchodného podielu vo výške 1.327,76 eur, a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a zaplatiť trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že bola porušená spoločenská zmluva spoločnosti a taktiež zákon, čím došlo k odňatiu jeho práv spoločníka a konateľa, pretože si nemohol uplatniť svoje predkupné právo na obchodný podiel garantované mu spoločenskou zmluvou, čím stratil možnosť získať podiely na zisku spoločnosti, ako aj možnosť prostredníctvom spoločnosti vykonávať podnikateľskú činnosť.

Žalobca v návrhu ďalej uviedol, že žalovaný sa stal spoločníkom spoločnosti STEAMEX spol. s r.o. dňa 29.02.2008, kedy na žalovaného zmluvou previedla svoj obchodný podiel bývalá spoločníčka spoločnosti J. B.. K prevodu obchodného podielu na žalovaného došlo aj napriek tomu, že nebola splnená podmienka v zmysle čl. 1 bod e) hlavy III v spojitosti s čl. 3 hlavy VI spoločenskej zmluvy spoločnosti, t.j. povinnosť ponúknuť obchodný podiel na predaj ostatným spoločníkom pred jeho prevodom na tretiu osobu. Žalobca si nemohol uplatniť svoje predkupné právo vyplývajúce zo spoločenskej zmluvy (hlava IV, čl. 3 ods. 3), čím bol poškodený na svojich právach. Sporný bol aj spôsob udelenia súhlasu s prevodom obchodného podielu na žalovaného na valnom zhromaždení spoločnosti, ktoré sa konalo dňa 30.11.2007, z ktorého rokovania bol vylúčený a o prevode obchodného podielu na žalovaného sa rozhodovalo bez jeho účasti. Na uvedenom valnom zhromaždení sa opätovne rozhodovalo o prevode jeho obchodného podielu a tým jeho pozícia spoločníka v spoločnosti zanikla. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14.06.2007 sp. zn. 21Cb/85/2006, právoplatný 07.08.2007, ktorým boli uznesenia valného zhromaždenia zo dňa 29.04.1996 a dňa 14.12.2005 vyhlásené za neplatné a neúčinné. Na fiktívnom valnom zhromaždení spoločnosti STEAMEX, s.r.o. zo dňa 29.04.1996 bol odsúhlasený prevod jeho obchodného podielu na I.. S. Š., ktorá

nadobudnutý obchodný podiel previedla na tretiu osobu - T. T. Y.. Na valnom zhromaždení spoločnosti, ktoré sa malo údajne konať dňa 14.12.2005 už I.. Š. vystupovala ako spoločník, ktorý nadobudol jeho obchodný podiel a ktorá ho odvolala z funkcie konateľa, zmenila sídlo spoločnosti a podala návrh na zápis zmien v obchodnom registri, ktorému súd vyhovel.

Uznesením č.k. 10Cb 32/2009-77 zo dňa 04.05.2010, právoplatným 12.05.2010 súd na návrh žalobcu pripustil zmenu žaloby tak, aby žalovanému bola uložená povinnosť uzavrieť so žalobcom zmluvu o prevode obchodného podielu v uvedenom znení v zmysle návrhu žalobcu zo dňa 10.02.2010.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobu navrhuje zamietnuť, nakoľko súhlas s prevodom obchodného podielu J. B. bol vyslovený na MVZ spoločnosti dňa 30.11.2007, kedy žalobca nebol spoločníkom, nakoľko do spoločnosti bola doručená zmluva o prevode obchodného podielu medzi žalobcom a I.. Š.. J. B. v súlade so spoločenskou zmluvou oznámila spoločnosti dňa 04.12.2007, že má záujem previesť svoj obchodný podiel, pričom v tom čase žalobca stále nebol spoločníkom spoločnosti. Žalovaný uzavrel zmluvu o prevode obchodného podielu s J. B. dňa 13.03.2008. Rozsudok OS Bratislava IV sp. zn. 11Cb/10/2006, na ktorý sa odvoláva žalobca nadobudol právoplatnosť až dňa 27.08.2008. Z uvedených skutočností vyplýva, že v čase prevodu obchodného podielu nebol žalobca spoločníkom spoločnosti, a preto mu ani nevzniklo predkupné právo k prevádzanému obchodnému podielu. Napriek týmto skutočnostiam žalovaný dňa 25.02.2010 zaslal žalobcovi ponuku na predaj obchodného podielu, ktorý nadobudol od J. B. za rovnakú cenu, za ktorú obchodný podiel nadobudol, t.j. za nominálnu hodnotu vkladu vo výške 1.327,75 eur (40.000,- Sk) a zároveň požiadal o zvolenie mimoriadneho valného zhromaždenia, na ktorom bude prerokované vyslovenie súhlasu s prevodom obchodného podielu.

V doplnenom vyjadrení žalovaný oznámil súdu, že MVZ dňa 16.03.2010 nevyslovilo súhlas s prevodom obchodného podielu zo žalovaného na žalobcu a preto považuje žalobu za bezzákladnú, keďže odpadol predmet sporu.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov, prednesmi ich právnych zástupcov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Súd zo žaloby, pripojených listinných dôkazov a prednesu právneho zástupcu žalobcu zistil, že žalobca sa v zmysle súdom pripustenej zmeny návrhu domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uzavrieť so žalobcom zmluvu o prevode obchodného podielu v navrhnutom znení, nakoľko žalovaný za uplynulé 2 roky od nadobudnutia obchodného podielu, resp. od podania návrhu dobrovoľne nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu z ust. § 603 ods. 3 O.z. ponúknuť mu obchodný podiel na predaj za rovnakých podmienok, za akých ho nadobudol od I.. B.. Žalobca bol od roku 1996 spoločníkom spoločnosti STEAMEX spol. s r.o. ako jeden zo zakladajúcich spoločníkov do roku 2005, keď spoločníci spoločnosti I.. S. Š. a J. B. ho nezákonným spôsobom zbavili obchodného podielu, ako aj funkcie konateľa, pričom konali v rozpore so zákonom. V konaní na OS Bratislava IV pod sp. zn. 11Cb 10/2006 bolo právoplatne rozhodnuté o určení absolútnej neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalobcom a I.. Š., rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.08.2008.

Dňa 30.11.2007 sa konalo valné zhromaždenie spoločnosti, na ktorom bol okrem iného udelený aj súhlas s prevodom obchodného podielu J. B.. V čase hlasovania žalobca nebol prítomný na valnom zhromaždení, nakoľko bol vykázaný s odôvodnením, že už nie je spoločníkom, čím bolo porušené jeho predkupné právo.

Podaniu tejto žaloby nebráni ani ďalšie konanie vedené na OS Bratislava V pod sp. zn. 29Cb 11/2009, v ktorom si žalobca uplatnil voči J. B. v zmysle § 373 Obch. zák. v spojení s ust. § 603 O.z. náhradu škody, tieto nároky sa podľa názoru žalobcu vzájomne nevyklučujú. Žalobca predložil v konaní uznesenie KS v Bratislave č.k. 1Cob/311/2010-138 zo dňa 30.09.2011, ktorým KS v Bratislave zrušil rozsudok OS Bratislava V č.k. 29Cb 11/2009-103 z 08.04.2010, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu

žalobcu voči žalovanej J. B.. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalovaná previedla svoj obchodný podiel na tretiu osobu napriek tomu, že nespĺnila svoju povinnosť ponúknuť obchodný podiel na predaj ostatným spoločníkom pred jeho prevodom na tretiu osobu, čím porušila svoju povinnosť zo spoločenskej zmluvy a ust. § 79 veta prvá Obch. zák., čo je protiprávnym úkonom. Žalobcovi vznikla škoda tým, že protiprávnym úkonom žalovanej mu bolo znemožnené nadobudnúť obchodný podiel žalovanej a podieľať sa na podnikateľskej činnosti spoločnosti v rozsahu zodpovedajúcom jeho obchodnému podielu. Príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody je daná tým, že žalovaná neinformovala v zmysle spoločenskej zmluvy o zamýšľanom predaji obchodného podielu konateľa spoločností a tým konateľ neoznámil žalobcovi (spoločníkovi), že mu vzniklo predkupné právo vyplývajúce zo spoločenskej zmluvy. Odvolací súd dospel k záveru, že predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu žalobca v konaní preukázal. Nakoľko sa súd prvého stupňa vzhľadom na svoj právny názor nezaoberal v konaní výškou škody, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom po vykonanom dokazovaní rozhodne o výške škody.

Zástupca žalobcu uviedol, že v oboch rozhodnutiach OS Bratislava IV a V (21Cb 85/2006 zo dňa 14.06.2007 a 11Cb 11/2006 zo dňa 16.11.2007) súdy zhodne konštatovali, že k prevodu obchodného podielu žalobcu na I.. S. Š. nikdy nedošlo a z toho dôvodu žalobca nikdy nestratil v spoločnosti STEAMEX, s.r.o. status spoločníka. Ďalej poukázal na fakt, že v čase uskutočnenia VZ z 30.11.2007 už bol právoplatný rozsudok OS Bratislava V sp. zn. 21Cb 85/2006 zo 14.06.2007. Navyše výrok rozsudku sp. zn. 11Cb 11/2006 o absolútnej neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu z 29.04.1996, podpísanej I.. Š. 21.12.2005 má deklaratórne účinky, to znamená, že absolútna neplatnosť právneho úkonu má účinky ex tunc a na uvedený právny úkon sa neprihliada, vychádza sa z toho, akoby nebol nikdy uskutočnený. Vzhľadom na uvedené mal za to, že predkupné právo žalobcu bolo konaním bývalej spoločníčky B., aj s pričinením T.. Q. a žalovaného porušené.

Poukázal na ust. § 603 ods. 3 O.z., z ktorého výkladu, ako aj zo samotnej podstaty a povahy predkupného práva zakotveného v spoločenskej zmluve spoločnosti je zrejmé, že oprávnený spoločník má v prípade porušenia jeho predkupného práva nárok domáhať sa voči novému vlastníkov veci, aby mu vec (v danom prípade obchodný podiel) predal za rovnakých podmienok, alebo mu zostane predkupné právo zachované. Z tejto konštrukcie vyplýva, že v prípade predkupného práva na obchodný podiel nový vlastník ako singulárny nástupca zaviazaného spoločníka s nadobudnutím vlastníckeho práva k veci (obchodnému podielu) automaticky preberá záväzky vyplývajúce z existujúceho predkupného práva. K prevzatíu záväzkov z tohto predkupného práva teda nie je potrebný žiadny súhlas nového vlastníka a tento je daný predkupným právom viazaný bez ohľadu na to, či o existencii predkupného práva vedel alebo nie.

K formulácii petitu v zmysle navrhutej zmeny zástupca žalobcu konštatoval, že odborná literatúra i judikatúra uprednostňuje taký výklad ust. § 603 ods. 3 O.z., podľa ktorého by mal oprávnený v záujme reálneho uplatnenia jeho predkupného práva žalobou uplatniť nárok na nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa uzavrieť kúpnu zmluvu tým, že ak sa oprávnený domáha priamo realizácie svojho práva vec kúpiť, prejavil tým jednoznačne svoju vôľu kúpu prijať (rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo 1875/2005 zo dňa 19.09.2007). Hoci toto rozhodnutie sa týka prevodu spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti, podľa názoru zástupcu žalobcu je možné ho aplikovať aj na predkupné právo na obchodný podiel s poukazom na ust. § 115 Obch. zák.

S tvrdením žalovaného, že on si svoju povinnosť ponúknuť obchodný podiel na predaj žalobcovi splnil zaslaním listu zo dňa 24.02.2010, sa v žiadnom prípade žalobca nestotožnil. S poukazom na ust. § 603 ods. 3, § 605 a 606 O.z., ust. § 115 ods. 3 Obch. zák. uviedol, že na to, aby mohol prevod obchodného podielu dať následne aj zapísať do obchodného registra potrebuje mať žalobca zmluvu o prevode obchodného podielu s overenými podpismi zmluvných strán alebo rozhodnutie súdu nahradzujúce prejav vôle žalovaného. Keďže žalovaný už následne na písomnú odpoveď žalobcu zo dňa 04.03.2010 nijako nereagoval, je zrejmé, že nikdy nemal skutočnú vôľu predmetný obchodný podiel na žalobcu platne previesť nakoľko, ak by jeho snaha bola skutočne úprimná a vážna, jeho návrh mal obsahovať samotnú zmluvu o prevode obchodného podielu v takom znení, v akom ju uzavrel s pani B. v roku 2008.

Zástupca žalobcu ďalej uviedol, že hoci v danom prípade zákon nijako nerieši, či pri vyhlásení rozsudku podľa ust. § 161 ods. 3 O.s.p. v prospech oprávneného spoločníka domáhajúceho sa nápravy porušenia jeho predkupného práva treba udeľovať súhlas s týmto právnym úkonom obsiahnutom vo výroku rozhodnutia na VZ spoločnosti, je toho názoru, že v prípade preukázania porušenia predkupného práva spoločníka sa táto zákonná náležitosť prevodu obchodného podielu na daný prípad nevzťahuje. V opačnom prípade, ak by táto podmienka účinnosti zmluvy o prevode obchodného podielu mala vzťahovať aj na tento prevod, právna možnosť oprávneného domáhať sa napravenia porušeného právneho stavu by bola značne obmedzená a reálna vykonateľnosť takéhoto rozsudku fakticky znemožnená. Malo by sa vychádzať z už raz udeleného súhlasu s prevodom obchodného podielu, ktorý musel byť daný pri prvom prevode podielu z povinného spoločníka (J.. B.) na nadobúdateľa (I.. U.). V danom prípade súhlas s prevodom obchodného podielu J. B. J. J. I.. S. Š. bol udelený na VZ dňa 30.11.2007.

V zmysle týchto právnych názorov žalobca postupoval voči obom nadobúdateľom obchodných podielov (T.. Y. J. I. U.) a uplatnil si na príslušných súdoch svoje práva vyplývajúce z ust. § 603 O.z., voči T.. Y. na Okresnom súde v Nitre pod sp. zn. 23Cb/162/2009, pričom svoj nárok odôvodnil aj s poukazom na ust. § 265 Obch. zák. a ust. § 3 ods. 1 O.z.

Zástupca žalovaného vo svojich prednesoch uviedol, že žalobu považuje za bezpredmetnú, zmätočnú a právne irelevantnú. Ako vyplýva z listinných dôkazov založených v spise, žalobca nebol v čase prevodu obchodného podielu na žalovaného spoločníkom spoločnosti a preto mu nemohlo vzniknúť predkupné právo. Napriek tejto skutočnosti z dôvodu právnej istoty a odstránenia ďalších sporov žalovaný ponúkol žalobcovi obchodný podiel na predaj, pričom návrh obsahoval všetky zákonom predpísané náležitosti, nakoľko obchodný podiel bol ponúknutý na predaj za rovnakých podmienok, ako ho žalovaný nadobudol. Mal za to, že tvrdenia žalobcu, že tento návrh mal obsahovať aj zmluvu o prevode obchodného podielu, ktorá má byť identická ako zmluva, ktorou žalovaný obchodný podiel nadobudol, nemajú oporu v zákone. Poukázal na to, že v čase, kedy žalovaný nadobudol obchodný podiel, spoločnosť STEAMEX spol. s r.o. nevlastnila žiaden majetok, nakoľko žalobca celý nehnuteľný obchodný majetok previedol na svojich synov, čo je predmetom ďalších sporov. Hnuteľný majetok, ako aj zmluvy o výkone správy nebytových priestorov, ktoré tvorili zásadný predmet podnikania STEAMEX s.r.o. nezákonným spôsobom previedol do spoločnosti Mono, s.r.o., kde je konateľom a spoločníkmi sú jeho dvaja synovia, čo je predmetom viacerých civilných sporov, ako aj trestného konania, kde je žalobca obvinený z trestných činov súvisiacich s uvedenými právnymi úkonmi. Ďalej žalobca dňa 05.12.2007, teda 6 dní po konaní VZ podal na Okresný súd Bratislava I návrh na zrušenie spoločnosti STEAMEX s.r.o., ktorý bol v marci 2010 súdom vyhodnotený ako bezpredmetný a dňa 12.12.2007, teda 12 dní po VZ, kedy bolo údajne porušené jeho predkupné právo a znemožnené podieľať sa na zisku spoločnosti, podal návrh na vyhlásenie konkurzu na spoločnosť ako spoločník spoločnosti. Na základe tohto návrhu bol súdom vyhlásený konkurz, na odvolanie spoločnosti Krajský súd v Bratislave uznesením zrušil uznesenie o vyhlásení konkurzu a vec vrátil súdu na ďalšie konania, ktorý opätovne vyhlásil konkurz a KS v Bratislave na odvolanie spoločnosti uznesením zo dňa 10.07.2008 napadnuté uznesenie zmenil a konkurzné konanie zastavil. Zástupca žalovaného uviedol, že ako vyplýva z predložených listinných dôkazov konanie žalobcu bolo motivované jedine tým, že sa snažil všetkými možnými prostriedkami dosiahnuť zánik spoločnosti, v ktorej je aj v súčasnosti spoločníkom.

Zmenený návrh žalobcu považuje za bezzákladný, nakoľko VZ spoločníkov ako najvyšší orgán spoločnosti nevyslovilo súhlas s prevodom obchodného podielu na žalobcu, najmä z uvedených a nezákonných krokov, ktoré urobil. Mal za to, že právna argumentácia žalobcu, keď opiera svoj návrh o ust. § 603 O.z. neobstojí, nakoľko v danom prípade nie je možné použiť analógiu, keďže Obchodný zákonník je zákonom *lex specialis* k Občianskemu zákonníku, podrobne a jednoznačne stanovuje podmienky, za ktorých môže dôjsť k prevodu obchodného podielu. Tieto podmienky v danom prípade splnené neboli a nie je preto možné nahrádzať vôľu spoločníkov súdnym rozhodnutím, lebo by to bol výrazný zásah do ich práv. Poukázal na to, že VZ nesúhlasilo s prevodom obchodného podielu na žalobcu a tým so zvýšením jeho majetkovej účasti na spoločnosti. Taktiež neobstoja tvrdenia žalobcu o údajnej nezákonnosti počas konania VZ dňa 30.11.2007, žalovaný ich považuje za účelové a zavádzajúce, pokiaľ sa žalobca domnieva, že jednotlivé uznesenia tohto VZ poškodzujú jeho práva, resp. porušujú spoločenskú zmluvu, mohol využiť svoje právo a požiadať súd, aby určil, že uznesenia

VZ sú neplatné. Takýto návrh však žalobca na súd nikdy nepodal, hoci by to bol jediný zákonný spôsob, ako by sa mohol domáhať porušenia svojich práv. Navyiac v čase konania VZ dňa 30.11.2007 žalobca nebol spoločníkom spoločnosti a nemal teda ani predkupné právo, pričom na tejto skutočnosti nič nemení fakt, že v tom čase prebiehalo súdne konanie, nakoľko nebolo právoplatne skončené. Zástupca žalovaného poukázal na tú skutočnosť, že zmluva o prevode obchodného podielu bola uzavretá 13.03.2008 nie účelovo, teda nie ihneď po konaní VZ, ale rozsudok, na ktorý sa odvoláva žalobca nadobudol právoplatnosť až 27.08.2008.

Žalobca zmenenou žalobou žiada nahradiť prejav vôle žalovaného rozhodnutím súdu, takáto žaloba však podľa názoru žalovaného neobstojí a konaniu žalobcu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. V opačnom prípade by nastal nebezpečný precedens, kedy by súd zasiahol do práv ostatných spoločníkov, t.j. tretích osôb. Súd by svojim rozhodnutím nahradil rozhodnutie VZ ako najvyššieho orgánu spoločnosti, čo je podľa názoru žalovaného neprípustné. Pokiaľ sa žalobca domnieva, že nerešpektovaním predkupného práva mu bola spôsobená škoda, mal sa domáhať náhrady tejto škody a nie žiadať nahradenie prejavu vôle.

Zástupca žalovaného uviedol, že rozhodnutia súdov ČR, ktoré žalobca predložil, sú v tomto konaní neaplikovateľné, nakoľko neriešia predkupné právo pri obchodnom podiele, na prevod ktorého je potrebný súhlas VZ. Súhlas, ktorý bol daný na VZ dňa 30.11.2007 bol fakticky skonsumovaný, tento súhlas bol vydaný na prevod obchodného podielu spoločníčky J. B., ktorý ako taký prestal existovať a vznikol obchodný podiel spoločníka I. U.. Pri prevode obchodného podielu musia nastať dve právne významné skutočnosti, resp. právne úkony a musia byť splnené tri základné podmienky. VZ musí vysloviť s prevodom obchodného podielu súhlas, musí byť uzavretá zmluva o prevode obchodného podielu a táto musí byť doručená do spoločnosti, aby nastali jej právne účinky. Poukázal na tú skutočnosť, že žalobca sa pôvodnou žalobou domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť ponúknuť mu obchodný podiel na predaj, túto povinnosť si žalovaný splnil napriek tomu, že sa domnieva, že predkupné právo žalobcu porušené nebolo. VZ spoločnosti však súhlas s prevodom obchodného podielu žalovaného na žalobcu nevyslovil a žalobca sa napriek tomu spôsobom obchádzajúcim zákon snaží, aby súd nahradil vôľu prevádzajúceho, ignorujúc tým základné zásady upravujúce existenciu a fungovanie spoločnosti s ručením obmedzeným. Podľa názoru žalovaného súd nemá takú právomoc, aby „prelomil“ hlasovanie VZ, ktoré súhlas nevyslovilo a ignorujúc túto skutočnosť nahradil prejav vôle prevádzateľa. Zákonodarca jednoznačne vymedzil právomoc súdu, kedy a za akých okolností môže vstupovať do rozhodnutí urobených vo vnútri spoločnosti, resp. ich posudzovať (§ 131 Obch. zák.).

Žalovaný je presvedčený, že návrhu nie je možné vyhovieť, konaniu žalobcu nie je možné poskytnúť ochranu, jeho jediným záujmom je ovládnuť spoločnosť, vymeniť konateľov a vziať späť všetky návrhy a žaloby, ktoré sú vedené proti nemu, jeho synom a spoločnosti Mono, s.r.o. Zástupca žalovaného ďalej uviedol, že spoločníci spoločnosti majú právo prijímať uznesenia, tieto uznesenia meniť, dopĺňať ich, rušiť, resp. nahrádzať inými. Za súčasného stavu, najmä s poukazom na kroky žalobcu je nepochybné, že spoločníci vyjadrili svoj názor a súhlas na prevod obchodného podielu nedali, pričom na VZ konanom dňa 16.03.2010 sa žalovaný nezúčastnil, nevyužil svoje právo a ponechal vyslovenie súhlasu na tretieho spoločníka T. T. Y.. Napriek tomu ani tretí spoločník súhlas nedal, resp. za vyslovenie súhlasu nehlasoval.

V písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 09.05.2012 žalovaný doplnil svoje stanoviská, resp. právnu argumentáciu s poukazom na rozsudky NS ČR sp. zn. 29Odo 1339/2004, 31Cdo 4308/2009, 29Cdo 1633/2008 a rozhodnutie ÚS ČR I. ÚS 265/98 a vyslovil názor, že v prejednávanej veci je predkupné právo k obchodnému podielu zakomponované v spoločenskej zmluve a ide jednoznačne o vecné právo obligáčne (záväzkové). Z predložených rozhodnutí jednoznačne vyplýva podľa názoru žalovaného, že predkupné právo k obchodnému podielu nie je možné zriadiť ako vecné právo. Žalovaný teda v spore nie je pasívne legitimovaný, predkupné právo k obchodnému podielu definované v spoločenskej zmluve je predkupným právom obligáčnym (záväzkovým, osobným), ktoré nepôsobí aj proti nadobúdateľovi, teda žalovanému.

S poukazom na konanie vedené OS v Nitre sp. zn. 23Cb 162/2009 dal na zvážanie súdu, či v danej veci nejde o prekážku litispendencie, o čom svedčia aj doposiaľ neprávoplatné predbežné opatrenia vydané v tomto konaní, ktorými súd zakázal žalovanému, ako aj T. T. Y., žalovanému 2. v tomto konaní, zdržať sa akéhokoľvek nakladania s obchodným podielom v spoločnosti STEAMEX s.r.o. a vykonávať hlasovacie práva zodpovedajúcich výške obchodných podielov vo všetkých veciach týkajúcich sa rozhodovania a hlasovania žalovaných 1, 2 ako spoločníkov na VZ, ako i mimo VZ, o udelení súhlasu s prevodom obchodného podielu na inú osobu ako žalobcu.

Zástupca žalobcu k námietke žalovaného na litispendenciu uviedol, že sa nejedná o totožné veci, nakoľko predmetom sporu na OS v Nitre je nárok vyplývajúci z porušenia predkupného práva vo vzťahu k obchodnému podielu žalobcu I. Š., ktorej obchodný podiel bol prevedený na T. T.C. Y.. Nejde o právo k tomu istému obchodnému podielu, ale k dvom obchodným podielom patriacim dvom odlišným osobám. Navyše konanie na OS Nitra bolo začaté neskôr až 27.08.2009.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že dňa 24.02.2010 doručil obom spoločníkom ponuku na predaj obchodného podielu presne tak, ako žalobca žiadal vo svojom návrhu, pričom ponukové konanie prebehlo v súlade so spoločenskou zmluvou. Na VZ konanom dňa 16.03.2010 sa nezúčastnil z pracovných dôvodov a aj napriek tejto skutočnosti súhlas na prevod obchodného podielu na žalobcu nebol udelený.

Zo spoločenskej zmluvy spoločnosti STEAMEX s.r.o., z hlavy III, čl. 1 písm. e) súd zistil, že každý zo spoločníkov má právo previesť svoj obchodný podiel za podmienok uvedených v hlave VI spoločenskej zmluvy na inú osobu a predkupné právo k novým vkladom alebo obchodným podielom podľa ustanovení tejto zmluvy. V zmysle hlavy IV čl. 1 A bod 10 VZ rozhoduje o udelení súhlasu na prevod obchodného podielu. Podľa hlavy VI čl. 2 bod 1, so súhlasom VZ môže spoločník zmluvou previesť svoj obchodný podiel na iného spoločníka. Podľa hlavy VI čl. 3 bod 1, 2, 3, ak zamýšľa niektorý zo spoločníkov previesť svoj obchodný podiel na inú osobu než spoločníka, majú ostatní spoločníci predkupné právo, a to aj v prípade, že VZ už rozhodlo o udelení súhlasu s takýmto prevodom. O svojom zámere je spoločník povinný informovať písomne konateľa spoločnosti a uviesť čiastku, za akú chce svoj obchodný podiel predať. Konateľ je povinný písomne informovať do 30 dní ostatných spoločníkov o tom, že im vzniklo predkupné právo a o kúpnej cene. Predkupné právo musí spoločník uplatniť písomne u prevádzajúceho najneskôr do 30 dní od oznámenia konateľa, že prevádzajúci požiadala VZ o udelenie súhlasu s prevodom. Do uplynutia tejto lehoty nesmie prevádzajúci spoločník vykonať prevod obchodného podielu.

Zo zápisnice z rokovania VZ spoločnosti STEAMEX s.r.o. zo dňa 30.11.2007 súd zistil, že bol vyslovený 100% súhlas všetkých spoločníkov s prevodom obchodného podielu spoločníčky J. B..

Zo zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 29.02.2008 (s osvedčeniami notára o pravosti podpisov J. B. zo dňa 10.03.2008 a I. U. 13.03.2008) súd zistil, že prevádzateľ J. B. previedla svoj obchodný podiel vo výške 20% v spoločnosti STEAMEX so súhlasom VZ zo dňa 30.11.2007 na nadobúdateľa I. U. s dohodnutou cenou obchodného podielu 40.000,- Sk.

Z ponuky na predaj obchodného podielu zo dňa 24.02.2010 súd zistil, že žalovaný ponúkol žalobcovi na predaj svoj obchodný podiel nadobudnutý od J. B. v spoločnosti STEAMEX s.r.o. za rovnakú kúpnu cenu, za ktorú obchodný podiel nadobudol, t.j. za nominálnu hodnotu vkladu vo výške 1.327,75 eur (40.000,- Sk).

Z listu žalobcu zo dňa 04.03.2010 súd zistil, že žalobca ponuku žalovaného, ktorú obdržal dňa 24.02.2010 prijal a žiadal žalovaného o oznámenie, ako si prevod obchodného podielu predstavuje po technickej stránke.

Zo zápisnice z rokovania mimoriadneho VZ spoločnosti STEAMEX s.r.o. konaného dňa 16.03.2010 súd zistil, že MVZ nevyslovilo súhlas s prevodom obchodného podielu I. U. na I. T. P..

Súd ďalšie dôkazy nevykonal, nakoľko účastníci, ktorí boli v zmysle §120 ods. 4 O.s.p. poučení ďalšie dôkazy na doplnenie dokazovania nenavrholi.

Námietku žalovaného na litispendenciu súd posúdil ako nedôvodnú a v konaní ďalej pokračoval, nakoľko v tomto konaní a v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 23 Cb 162/2009 sa nejedná o totožné veci v zmysle ust. § 83 O.s.p. Predmetom vo veci vedenej na OS v Nitre je nárok vyplývajúci z porušenia predkupného práva vo vzťahu k obchodnému podielu žalobcu I.. Š., ktorej obchodný podiel bol prevedený na T. T. Y., nejde o právo k tomu istému obchodnému podielu, ale k dvom obchodným podielom patriacim dvom odlišným osobám, aj keď sa jedná o totožných účastníkov. Taktiež tomu nenasvedčuje skutočnosť uvedená žalovaným, a to vydanie doposiaľ neprávoplatných predbežných opatrení v konaní na OS Nitra. Navyše konanie na OS Nitra bolo začaté neskôr až 27.08.2009.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žaloba žalobcu nebola podaná dôvodne. V prejednávanej veci sa žalobca domáha, aby súd uložil žalovanému povinnosť uzavrieť so žalobcom zmluvu o prevode obchodného podielu spoločnosti STEAMEX s.r.o., ktorý nadobudol žalovaný na základe zmluvy uzavretej s J. B., v zmysle § 161 ods. 3 O.s.p. s odôvodnením, že bolo porušené jeho predkupné právo garantované spoločenskou zmluvou.

Súd sa najprv zaoberal otázkou, či za situácie, keď obchodný zákonník neupravuje možnosť zriadenia predkupného práva k obchodnému podielu, možno predkupné právo založiť zmluvou. Súd sa stotožnil s názorom účastníkov, na podporu ktorého žalovaný doložil rozhodnutia NS ČR, že, keďže obchodný zákonník možnosť zriadenia predkupného práva k obchodnému podielu nevyklučuje, uplatní sa zásada zmluvnej voľnosti účastníkov a pre jeho zriadenie, podmienky trvania a výkonu sa analogicky použije práva úprava predkupného práva podľa § 602 a nasl. O.z., aj keď priame použitie tejto úpravy v zmysle § 1 ods. 2 Obch. zák. nepripadá do úvahy preto, že platné právo nepovažuje obchodný podiel za vec v právnom slova zmysle (rozsudok NS ČR sp. zn. 29Odo 1339/2004).

Súd mal za preukázané, čo konštatovali aj sudy v iných konaniach vo vyššie uvedených rozhodnutiach, že žalobca nestratil status spoločníka spoločnosti STEAMEX s.r.o., keďže zmluva o prevode obchodného podielu žalobcu na I.. S. Š. bola absolútne neplatná a k prevodu obchodného podielu žalobcu na I.. Š. nikdy nedošlo.

Žalobcovi ako spoločníkovi vzniklo predkupné právo na obchodný podiel J. B., na ktorého prevod dalo súhlas VZ konané dňa 30.11.2007. Na základe tohto súhlasu bola uzavretá zmluva o prevode obchodného podielu medzi J. B. a žalovaným, ktorý však v tom čase nebol spoločníkom spoločnosti STEAMEX s.r.o., čím bolo porušené predkupné právo žalobcu v zmysle podmienok upravených spoločenskou zmluvou.

Predkupné právo k obchodnému podielu definované v spoločenskej zmluve je predkupným právom záväzkovej povahy, ktoré nepôsobí aj proti nadobúdateľovi obchodného podielu, v danom prípade žalovanému. Súd poukazuje v tejto súvislosti na rozsudok NS ČR sp. zn. 31Cdo 4308/2009, v ktorom jednoznačne konštatoval, že ust. § 603 ods. 3 O.z. sa nevzťahuje na záväzkové predkupné právo a na rozsudok NS ČR sp. zn. 29Cdo 1633/2008, ktorý uvádza: „Keďže ide o predkupné právo záväzkovej povahy, osoba, ktorá má predkupné právo sa nemôže s úspechom domáhať, aby jej nadobúdateľ scudzeného obchodného podielu ponúkol kúpený obchodný podiel na predaj.“

Nakoľko sa však v danom prípade jedná o predkupné právo dohodnuté iba ako záväzkovo-právny vzťah, ktorý nemá vecno-právnu povahu, nedodržanie takéhoto záväzku nezakladá neplatnosť zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi J. B. a žalovaným podľa § 39 O.z., nedodržanie takéhoto záväzku môže zakladať iba nárok na náhradu škody podľa § 373 a nasl. Obch. zák., čoho si bol žalobca aj vedomý, čo preukazuje uplatnenie nároku z titulu náhrady škody v konaní vedenom na OS Bratislava V pod sp. zn. 29Cb 11/2009 voči J. B., v ktorom si žalobca uplatnil voči J. B. v zmysle § 373 Obch.

zák. v spojení s ust. § 603 O.z. náhradu škody. Žalobca predložil v konaní uznesenie KS v Bratislave č.k. 1Cob/311/2010-138 zo dňa 30.09.2011, ktorým KS v Bratislave zrušil rozsudok OS Bratislava V č.k. 29Cb 11/2009-103 z 08.04.2010, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu voči žalovanej J. B.. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalovaná previedla svoj obchodný podiel na tretiu osobu napriek tomu, že nesplnila svoju povinnosť ponúknuť obchodný podiel na predaj ostatným spoločníkom pred jeho prevodom na tretiu osobu, čím žalovaná porušila svoju povinnosť zo spoločenskej zmluvy a ust. § 79 veta prvá Obch. zák., čo je protiprávnym úkonom. Žalobcovi vznikla škoda tým, že protiprávnym úkonom žalovanej mu bolo znemožnené nadobudnúť obchodný podiel žalovanej a podieľať sa na podnikateľskej činnosti spoločnosti v rozsahu zodpovedajúcom jeho obchodnému podielu. Príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody je daná tým, že žalovaná neinformovala v zmysle spoločenskej zmluvy o zamýšľanom predaji obchodného podielu konateľa spoločnosti a tým konateľ neoznámil žalobcovi (spoločníkovi), že mu vzniklo predkupné právo vyplývajúce zo spoločenskej zmluvy. Odvolací súd dospel k záveru, že predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu žalobca v konaní preukázal. Nakoľko sa súd prvého stupňa vzhľadom na svoj právny názor nezaoberal v konaní výškou škody, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom po vykonanom dokazovaní rozhodne o výške škody. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovi bude priznaná náhrada škody, ktorá mu vznikla porušením predkupného práva spoločníka.

Súd poukazuje na tú skutočnosť, že zmluva o prevode obchodného podielu medzi J. B. a žalovaným bola platne uzavretá so súhlasom VZ zo dňa 30.11.2007. Po začatí tohto konania žalovaný, aj keď bol toho názoru, že predkupné právo žalobcu nebolo porušené, listom zo dňa 24.02.2010 ponúkol v rámci predkupného práva obchodný podiel nadobudnutý na základe uvedenej zmluvy za tých istých podmienok žalobcovi v súlade so spoločenskou zmluvou a splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z hlavy VI čl. 3 bod 2 spoločenskej zmluvy, ako aj z ust. § 603 ods. 3 O.z., ale mimoriadne VZ spoločnosti STEAMEX s.r.o. konané dňa 16.03.2010 nevyslovilo súhlas s prevodom obchodného podielu žalovaného na žalobcu.. Súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že podľa § 115 ods. 1 Obch. zák., ako aj podľa hlavy IV čl. A. 10 spoločenskej zmluvy je na prevod obchodného podielu potrebný súhlas VZ, preto nebolo možné žalobe vyhovieť a súhlas VZ nahradiť súdnym rozhodnutím. Súd bol toho názoru, že nebolo možné vychádzať zo súhlasu VZ udeleného dňa 30.11.2007, ako navrhoval žalobca, nakoľko tento súhlas bol daný na prevod obchodného podielu J. B. a nie na prevod obchodného podielu žalovaného.

Súd ďalej poukazuje aj na možnosť žalobcu, ktorý pokiaľ sa domnieval, že došlo k údajnej nezákonnosti počas konania VZ dňa 30.11.2007, mal možnosť v zmysle ust. § 131 Obch. zák. podať návrh na súd, aby určil, že uznesenie VZ je neplatné a následne sa domáhať svojich práv, vrátane predkupného práva, spoločníka. Takýto návrh však žalobca nepodal, preto zmluva o prevode obchodného podielu medzi J. B. a žalovaným bola platne uzavretá v súlade so zákonom a spoločenskou zmluvou. Takúto možnosť mal žalobca aj ohľadne uznesenia, ktoré bolo prijaté na mimoriadnom VZ dňa 16.03.2010.

Taktiež neobstojí nárok žalobcu uplatnený touto žalobou s poukazom na ust. § 265 Obch. zák. a ust. § 3 ods. 1 O.z., nakoľko žalobca nepreukázal žiadne také správanie žalovaného, ktoré by bolo v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku alebo v rozpore s dobrými mravmi. Aj keď to nemalo vplyv na rozhodnutie súdu o nároku žalobcu, v tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať na správanie sa žalobcu, ktorý napriek tomu, že sa domáha ďalšieho obchodného podielu spoločnosti STEAMEX s.r.o., prevádzal hnutelný a nehnuteľný majetok spoločnosti na iné osoby, podával návrhy na zrušenie tejto spoločnosti, na vyhlásenie konkurzu, snažil sa dosiahnuť zánik spoločnosti a v súvislosti s týmto jeho konaním je voči nemu vedených viacero súdnych konaní.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. avšak žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko v konaní si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bratislava IV na Krajský súd v Bratislave.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno navrhnúť výkon rozhodnutia.